

YƏHYAYA NAZİL OLAN VƏHY GİRİŞ

«Vəhy Kitabı» məsihçilərin İsa Məsihə Rəbb kimi iman etdiklərinə görə təqib olunduqları dövrə yazılıb. Ehtimal olunur ki, kitab ya imperator Neronun hakimiyyətinin (miladdan sonra 54-68) son illərində ya da imperator Domisianın hakimiyyəti (miladdan sonra 81-96) dövründə yazılib. Müəllifin əsas qayğısı imanlılara bu təqiblərdə və iztirablar zamanı təsəlli verməkdir. Kitabın böyük bir hissəsi rəmzi dillə təsvir olmuş vəhylə və görüntülərdən ibarətdir.

Bu kitabın izahına aid müxtəlif rəylər mövcud olsa da, əsas mövzu aydınlaşdır: İsa Məsih vasitəsilə Allah, nəhayət, Şeytan da daxil olmaqla düşmənlərini tamamilə məğlub edəcək. Allah tam qalib gələndə Öz sadiq övladlarını yeni göy və yeni yer xeyir-duaları ilə mükafatlaşdıracaq.

Kitabın məzmunu:

- 1:1-3 Giriş
- 1:4-3:22 Açıq görüntü və yeddi cəmiyyətə məktub
- 4:1-8:1 Yeddi möhürlü tumar
- 8:2-11:19 Yeddi şeypur
- 12:1-13:18 Əjdaha və iki heyvan
- 14:1-15:8 Müxtəlif görüntülər
- 16:1-21 Allahın hiddəti və yeddi kasa
- 17:1-18 Fahışə qadın
- 18:1-24 Babilin dağılması

19:1-21 Göylərdə sevinc
 20:1-15 Minillik Padşahlıq
 21:1-22:5 Yeni göy, yeni yer, yeni Yeruşəlim
 22:6-21 İsanın zühuru

¹ Bu, İsa Məsihin vəhyidir. Allah bunu Ona verdi ki, tezliklə baş verməli hadisələri Öz qullarına aşkar etsin. Məsih də bunu Öz mələyi vasitəsilə qulu Yəhyaya göndərərək bəyan etdi. ² Yəhya Allahın kəlamı və İsa Məsihin şəhadəti, yəni gördüyü hər şey barədə şəhadət etdi. ³ Nə bəxtiyardır bu peyğəmbərlik sözlərini oxuyan, eşidənlər və orada yazılınlara riayət edənlər! Çünkü vaxt yaxındır.

Yeddi imanlılar cəmiyyətinə müraciət

⁴⁻⁵ *Mən Yəhyadan Asiya vilayətindəki yeddi imanlılar cəmiyyətinə salam! Var Olan, Var Olmuş və Gəlməli Olandan, Onun taxtının önündəki yeddi ruhdan, həmçinin ölülər arasından ilk doğulan, yer üzünün padşahlarının başçısı olan sadiq şahid İsa Məsihdən sizə lütf və sülh olsun!

Bizi sevən, Öz qanı bahasına bizi günahlarımızdan azad edərək* ⁶ bizdən bir padşahlıq təşkil edən və bizi Öz Atası Allah üçün kahinlər təyin edən Şəxsə əbədi olaraq izzət və qüdrət olsun! Amin.

⁷*Budur, O, buludlarla gəlir!

Hər göz Onu görəcək,

Hətta Onun bədənini deşənlər də

* **1:4-5** Çix. 3:14; 19:6; Zəb. 89:27; Yeş. 55:4; Vəhy 4:5; 5:10 * **1:4-5** Günahlarımızdan azad edərək – bəzi əlyazmalarda günahlarımızdan yuyaraq. * **1:7** Dan. 7:13; Zək. 12:10; Mat. 24:30; Mark 13:26; Luka 21:27; Yəh. 19:34,37; 1Sal. 4:17

Onu görəcək.

Yer üzünün bütün tayfaları

Onun üçün ah-nalə edəcək.

Bəli, belə olacaq. Amin.

8 *Var Olan, Var Olmuş və Gəlməli Olan, Külli-İxtiyar Rəbb Allah deyir: «Alfa və Omeqa[†] Mənəm!»

9 Əziziyətə, Allahın Padşahlığına və dözümə sizinlə İsada şərīk olan mən – qardaşınız Yəhya Allahın kəlamından ötrü və İsa barədə şəhadət etdiyimə görə Patmos adlanan adada idim. **10** Rəbbin günü Ruhun təsirinə düşdüm. Arxamdan şeypur səsinə bənzər uca bir səsin belə söylədiyini eşitdim: **11** «Gördüyünü bir kitaba yaz və bunu yeddi cəmiyyətə, yəni Efesə, İzmirə, Berqamaya, Tiatiraya, Sarda, Filadelfiyaya və Laodikeyaya göndər».

12 *Onda çevrildim ki, mənimlə danışanın kim olduğunu görüm. Çevrildikdə yeddi qızıl çiraqdan gördüm. **13** Çiraqdanların arasında uzun cübbə geymiş, sinəsinə qızıl qurşaq bağlanmış bəşər oğluna bənzər Biri var idi. **14** Onun başı, saçı yun və qar kimi ağ, gözləri isə odlu alov kimi idi; **15** ayaqları kürədə xalis olan pardاقlanmış tunc kimi idi, səsi də gur suların sədasına bənzəyirdi. **16** O, sağ əlində yeddi ulduz tutmuşdu, ağızından ikiağızlı iti bir qlınc çıxırıldı; Onun üzü tam qüvvəsi ilə parlayan günəşə bənzəyirdi.

17 *Mən Onu gördükdə ölü kimi ayaqlarına düşdüm. O isə sağ əlini mənim üstümə qoyub

* **1:8** Çix. 3:14; Vəhy 21:6; 22:13 † **1:8** Alfa və Omeqa - bəzi əlyazmalarda Alfa və Omeqa, Başlangıç və Axır (Vəhy 21:6). * **1:12**

Yez. 1:24; 43:2; Dan. 7:9,13; 10:5-6 * **1:17** Yes. 44:6; 48:12; Vəhy 2:8; 22:13

dedi: «Qorxma! Birinci və Sonuncu Olan, ¹⁸ Diri Olan Mənəm. Mən ölmüşdüm, indi isə əbədi olaraq diriyəm. Ölümün və ölülər diyarının açarları Məndədir. ¹⁹ Beləliklə, öz gördükələrini, indi və bundan sonra baş verəcək hadisələri yaz. ²⁰ Mənim sağ əlimdə gördüyün yeddi ulduzun və yeddi qızıl çıraqdanın sırrınə gəlinçə, yeddi ulduz yeddi cəmiyyətin mələkləri, yeddi çıraqdan da yeddi cəmiyyət deməkdir.

2

Efesdəki cəmiyyət

¹ Efesdə olan cəmiyyətin mələyinə yaz:

Yeddi ulduzu sağ əlində Tutan, yeddi qızıl çıraqdanın arasında Gəzən belə deyir: ² sənin əməllerindən, zəhmətindən, dözümündən və şər adamlara dözmədiyindən xəbərdaram. Həvari olmadıqları halda özlərini həvari adlandıranları sınadın keçirdin və onların yalançı olduğunu müəyyən etdin. ³ Sən dözümlü oldun, Mənim adım naminə tab gətirdin və yorulmadın.

⁴ Amma səndən bir şikayətim var: əvvəlki məhəbbətindən əl çəkmisən. ⁵ Buna görə də haradan yixıldığını yadına sal, tövbə et və əvvəl etdiyin işləri gör. Əks təqdirdə, tövbə etməsən, yanına gəlib* çıraqdanını yerindən götürəcəyəm. ⁶ Amma yaxşı ki sən nikolaçılardan əməllərinə nifrət edirsən; Mən də onlara nifrət edirəm.

* ^{2:5} Yanına gəlib – bəzi əlyazmalarda tezliklə yanına gəlib.

7*Qulağı olan qoy eşitsin ki, Ruh cəmiyyətlərə nə deyir. Qalib gələnə Allahın cənnətində olan həyat ağacından yeməyə imkan verəcəyəm.

İzmirdəki cəmiyyət

8*İzmirdə olan cəmiyyətin mələyinə yaz:

Birinci və Sonuncu Olan, ölüb yenidən Dirilən belə deyir: **9** sənin əziyyətindən[†] və yoxsulluğundan xəbərdaram, amma sən zənginsən. Yəhudi olduqlarını iddia edənlərin küfründən də xəbərdaram, amma onlar Yəhudi deyil, Şeytan yığıncağıdır. **10** Çəkəcəyin əzabdan heç qorxma. Bax iblis aranızdan bəzisini zindana atacaq ki, sınaqdan keçəsiniz. Siz on gün əziyyət çəkəcəksiniz. Ölüm bahasına olsa da, sadiq qal, Mən sənə həyat tacını verəcəyəm.

11*Qulağı olan qoy eşitsin ki, Ruh cəmiyyətlərə nə deyir. Qalib gələn ikinci ölümündən heç zərər görməyəcək.

Berqamadakı cəmiyyət

12Berqamada olan cəmiyyətin mələyinə yaz:

İkiağızlı iti qılınçı Olan belə deyir: **13** gör harada,[‡] Şeytanın taxtı olan yerdə yaşıdığını halda Mənim adıma bağlı qaldığından xəbərdaram. Barəmdə sədaqətlə şəhadət edən, aranızda, Şeytanın yaşıdığı yerdə öldürülən Antipanın günlərində belə, Mənə olan imanından imtina etmədin.

* **2:7** Yar. 2:9; Yez. 28:13; 31:8; Vəhy 22:2 * **2:8** Yes. 44:6; 48:12; Vəhy 1:17; 22:13 † **2:9** Əziyyətindən – bəzi əlyazmalarda əməllərindən, əziyyətindən. * **2:11** Vəhy 20:14; 21:8 ‡ **2:13** Gör harada – bəzi əlyazmalarda sənin əməllərindən və gör harada.

14 *Amma səndən bir az şikayətim var: aranızda Bilamin təliminə bağlı olanlar var. O, Balaqı öyrətdi ki, İsrail övladlarını büdrədərək bütlərə təqdim olunan qurbanların ətini yeməyə və əxlaqsızlığa azdırınsın. **15** Eləcə də sənin içində nikolaçların bu cür təliminə bağlı olanlar var. **16** Buna görə də tövbə et. Yoxsa tezliklə sənin yanına gəlib ağızından çıxan qılıncla onlarla döyüşəcəyəm.

17*Qulağı olan qoy eşitsin ki, Ruh cəmiyyətlərə nə deyir. Qalib gələnə Mən gizli\\$ saxlanan man nadan verəcəyəm. Ona bir ağ daş da verəcəyəm ki, üstündə yeni ad yazılib; bu adı da daşı alan dan başqa heç kəs bilmir.

Tiatiradakı cəmiyyət

18 Tiatirada olan cəmiyyətin mələyinə yaz:

Gözləri odlu alovə, ayaqları da pardaqlanmış tunca bənzəyən Allah Oğlu belə deyir: **19** Sənin əməllərindən, məhəbbətindən, imanından, xidmətindən və dözümündən xəbərdaram; son işlərin də əvvəlkilərdən daha çoxdur.

20 *Amma səndən şikayətim var: sən özünü peyğəmbər adlandıran qadın İzevelə imkan verirsən ki, Mənim qullarımı əxlaqsızlıq və bütlərə təqdim olunan qurbanların ətini yeməyi öyrədərək onları aldatsın. **21** Mən ona möhlət verdim ki, tövbə etsin, amma əxlaqsızlığından tövbə etmək istəmir. **22** Bax onu xəstəlik yatağına

* **2:14** Say. 22:5,6; 25:1-3; 31:16; Qanun. 23:4 * **2:17** ÇIX.
16:14-15,33-35; Yeş. 62:2; 65:15; Yəh. 6:31,48-50,58 § **2:17** Gizli
- bəzi əlyazmalarda yemək üçün gizli. * **2:20** 1Pad. 16:31; 2Pad.
9:22,30

salıram. Onunla zina edənlər birgə etdikləri əməllərdən tövbə etməsələr, onları da böyük əziyyətə düşər edəcəyəm. **23** *Onun övladlarını azara salıb öldürəcəyəm. Bütün cəmiyyətlər də biləcək ki, insanın daxilini və ürəyini aşdırıran Mənəm və hər birinizə əməllərinizə görə əvəz verəcəyəm.

24 Amma siz Tiatirada olan digərlərinə, yəni bu təlimi qəbul etməyənlərə və Şeytanın dərin sırrı adlandırılın şeyləri öyrənməyənlərə deyirəm: üstünüzə başqa bir yük qoymuram; **25** ancaq Mən gəlincəyə qədər özünzdə olana bağlı qalın.

26 *Qalib gələnə və Mənim buyurduğum işlərə sonadək riayət edənə millətlər üzərində səlahiyyət verəcəyəm.

27 “Dəmir əsa ilə onlara ağalıq edəcək, Saxsı qablar kimi onları çilik-çilik edəcək”.

28 Bunu Atamdan necə aldımsa, eləcə də ona verəcəyəm. Dan ulduzunu da ona verəcəyəm.

29 Qulağı olan qoy eşitsin ki, Ruh cəmiyyətlərə nə deyir:

3

Sarddakı cəmiyyət

1 Sardda olan cəmiyyətin mələyinə yaz:

Allahın yeddi ruhuna və yeddi ulduza malik Olan belə deyir: sənin əməllərindən xəbərdaram. Adın var ki, guya dirisən, əslində isə ölüsən. **2** Oyaq ol və sağ qalıb ölmək üzrə olan nəyin varsa, onu möhkəmləndir. Çünkü

* **2:23** Zəb. 7:9; 62:12; Yer. 17:10 * **2:26** Zəb. 2:8-9

Mən sənin əməllərinin Allahımın önündə kamil olmadığını gördüm. ³ Buna görə də nə aldığını və nə eşitdiyini yadına sal. Bunlara riayət et və tövbə elə. Əgər oyaq olmasan, bir oğru kimi gələcəyəm və hansı saat sənin üstünə gələcəyimi də bilməyəcəksən.

⁴ Amma Sardda, sənin yanında öz paltarlarını ləkələməyən bir neçə şəxs də var. Onlar Mənimlə birlikdə ağ paltarda gəzəcəklər, çünki buna layiqdirlər. ⁵ Qalib gələn hər kəs də ağ paltar geyinəcək. Mən onun adını həyat kitabından əsla silməyəcəyəm, Atamın və Onun mələklərinin önündə adını iqrar edəcəyəm. ⁶ Qulağı olan qoy eşitsin ki, Ruh cəmiyyətlərə nə deyir.

Filadelfiyadakı cəmiyyət

⁷* Filadelfiyada olan cəmiyyətin mələyinə yaz: Müqəddəs və Haqq Olan, Davudun açarının Sahibi, açdığını heç kəs bağlamayan, bağladığını heç kəs açmayan belə deyir: ⁸ sənin əməllərindən xəbərdaram. Bax Mən sənin üzünə elə bir qapı açmışam ki, heç kəs onu bağlaya bilməz. Güçün az olduğu halda Mənim sözümə riayət etmisən və Mənim adımdan imtina etməmisən. ⁹* İndi isə Şeytan yığıncağından olub Yəhudi olmadıqları halda özlərini Yəhudi adlandıran yalançıları məcbur edəcəyəm ki, gəlib sənin ayaqlarına düşsünlər və Mənim səni sevdiyimi bilsinlər. ¹⁰ Dözüm göstərərək Mənim sözümə riayət etmisən. Buna görə Mən də səni yer üzündə yaşayanları sınamaq üçün bütün dünyanın üzərinə gələcək sınaq zamanından qoruyub

* **3:7** Əyy. 12:14; Yes. 22:22

* **3:9** Yes. 43:4; 49:23; 60:14

saxlayacağam. **11** Tezliklə gəlirəm. Nəyin varsa, ona bağlı qal ki, heç kəs tacını götürməsin.

12 *Qalib gələni Allahımın məbədinə sütun qoyacağam və bir daha oranı tərk etməyəcək. Onun üzərinə Allahımın adını, Allahımıma məxsus şəhərin, yəni göydən, Allahımın yanından enən yeni Yerusəlimin adını və Öz yeni adımı yazacağam. **13** Qulağı olan qoy eşitsin ki, Ruh cəmiyyətlərə nə deyir.

Laodikeyadakı cəmiyyət

14 *Laodikeyada olan cəmiyyətin mələyinə yaz: Amin Olan, sadiq və etibarlı Şahid, Allahın yaratdıqlarının Mənşəyi belə deyir: **15** sənin əməllərindən xəbərdaram. Sən nə soyuqsan, nə də isti. Kaş ki ya soyuq ya da isti olaydın! **16** İndi ki nə isti, nə də soyuq olub ilişsan, səni ağızımdan qaytaracağam. **17** Çünkü deyirsən: “Varlıyam, zəngin olmuşam və heç nəyə möhtac deyiləm”. Amma bilmirsən ki, zəlil, yazılıq, yoxsul, kor və çılpaqsan. **18** Sənə məsləhət görürəm ki, zəngin olmaq üçün Məndən od içində xalis olan qızıl alasan, həmçinin geyinib çılpaqlığının ayıbını açmamaq üçün ağ paltar alasan, gözlərinə sürtüb görmək üçün də göz məlhəmi alasan. **19** *Mən kimi sevirəm, onu məzəmmət və tərbiyə edirəm. Buna görə də qeyrətə gəl və tövbə et. **20** Bax qapının önündə durub onu döyürəm; kim səsimi eşidib qapını açsa, onun yanına gələcəyəm və Mən onunla, o da Mənimlə birgə şam edəcəyik.

* **3:12** Yeş. 62:2; 65:15; Vəhy 21:2 * **3:14** Sül. 8:22 * **3:19** Sül. 3:12; İbr. 12:6

21 Qalib gələnə Mənimlə birgə Öz taxtında oturmağa imkan verəcəyəm; Mən də eləcə qalib gəlib Atamla birgə Onun taxtında oturmuşam.
22 Qulağı olan qoy eşitsin ki, Ruh cəmiyyətlərə nə deyir».

4

Göydəki taxt

1 Bundan sonra gördüm ki, göyə açılmış bir qapı var. Əvvəlcə mənimlə danışdığını eşitdiyim, şeypura bənzər səs dedi: «Bura qalx. Bundan sonra baş verməli hadisələri sənə göstərəcəyəm». **2** *Elə o an mən Ruhun təsirinə düşdüm. Budur, göydə bir taxt qurulub, taxtda da Biri oturub. **3** Oturanın görünüşü yəşəm və qırmızı əqiq daşına bənzəyirdi. Taxtin ətrafında da görünüşcə zümrüdə bənzəyən göy qurşağı var idi. **4** Taxtin hər tərəfində daha iyirmi dörd taxt var idi və onların üstündə ağ palṭar geyinmiş, başında qızıl tac olan iyirmi dörd ağsaqqal oturmuşdu. **5** *Taxtdan şimşək, uğultu və göy gurultusu çıxırıldı. Taxtin önündə yeddi məşəl yanındı; bunlar Allahın yeddi ruhudur. **6** *Taxtin önündə sanki büllura bənzəyən şüşə dəniz var idi.

Taxtin ətrafında, hər dörd yanında önü də, arxası da gözlərlə örtülmüş dörd canlı məxluq var idi. **7** Birinci məxluq aslana, ikinci məxluq danaya, üçüncü məxluqun üzü insan üzünə, dördüncü məxluq da uçan qartala bənzəyirdi. **8** Bu dörd məxluqdan hər birinin altı qanadı var idi;

* **4:2** Yez. 1:26-28; 10:1 * **4:5** Çix. 19:16; Yez. 1:13; Vəhy 1:4; 8:5;
 11:19; 16:18 * **4:6** Yeş. 6:2-3; Yez. 1:5-10,18,22; 10:12,14

məxluqların hər tərəfi, hətta qanadlarının alt tərəfi də gözlərlə örtülmüşdü. Bu məxluqlar gecə-gündüz dayanmadan deyir:

«Var Olmuş, Var Olan və Gəlməli Olan,

Külli-İxtiyar Rəbb Allah

Müqəddəsdir, müqəddəsdir, müqəddəsdir!»

⁹ Canlı məxluqlar hər dəfə taxtda Oturana, əbədi Yaşayana izzət və şərəf verib şükür edəndə ¹⁰ iyirmi dörd ağsaqqal taxtda Oturanın önündə yerə qapanıb əbədi Var Olana səcdə edir və taclarını taxtin önünə atıb deyirlər:

¹¹ «Ey bizim Rəbbimiz və Allahımız!

Sən izzət, şərəf və qüdrət almağa layiqsən.

Çünkü hər şeyi Sən yaratdır,

Hər şey Sənin iradənlə var olub yarandı».

5

Möhürlü tumar və Quzu

¹ *Mən taxtda Oturanın sağ əlində bir tumar gördüm ki, onun hər iki tərəfi də yazılmışdı və yeddi möhürlə möhürlənmişdi. ² Həmçinin gördüm ki, qüdrətli bir mələk uca səslə elan edir: «Tumarın möhürlərini qırmağa və onu açmağa kim layiqdir?»

³ Amma nə göydə, nə yer üzündə, nə də yer altında bir kəs bu tumarı açmağı yaxud onun içinə baxmağı bacarmadı. ⁴ Mən çox ağladım, çünkü tumarı açmağa yaxud onun içinə baxmağa layiq olan bir kəs tapılmadı. ⁵ *Onda ağsaqqallardan biri mənə dedi: «Ağlama! Budur, Yəhuda qəbiləsindən olan

* **5:1** Yeş. 29:11; Yez. 2:9-10 * **5:5** Yar. 49:9; Yeş. 11:1,10

Aslan, Davudun Kökü qalib gəlib; buna görə də O, tumarı və onun yeddi möhürünü aça bilir».

6 *Gördüm ki, taxtla dörd canlı məxluqun ortasında və ağsaqqalların arasında bir Quzu dayanıb; O sanki kəsilmiş vəziyyətdə idi. Onun yeddi buynuzu və yeddi gözü var idi ki, bunlar da bütün yer üzünə göndərilmiş Allahın yeddi ruhudur.

7 Quzu yaxınlaşış taxtda Oturanın sağ əlindən tumarı götürdü. **8** *O, tumarı götürdüyü zaman dörd canlı məxluq və iyirmi dörd ağsaqqal Quzunun önündə yerə qapandı. Hər birinin əlində çəng var idi və buxurla dolu qızıl nimçələr tuturdular ki, bunlar müqəddəslərin dualarıdır. **9** *Onlar yeni bir nəğmə oxuyaraq deyirdi:

«Sən tumarı götürüb

Onun möhürlərini qırmağa layiqsən.

Çünki Sən kəsildin

Və hər tayfadən, dildən, xalqdan və millətdən olanları*

Allah üçün Öz qanın bahasına satın aldın.

10 Onları Allahımızla birgə

Padşahlığa və kahinliyə şərəf etdin;

Onlar da yer üzünə padşahlıq edəcək».

11 *Taxtin, canlı məxluqların və ağsaqqalların ətrafında saysız-hesabsız mələk gördüm və onların səsini eşitdim. **12** Onlar uca səslə deyirdi:

«Kəsilmiş Quzu

Qüdrəti, sərvəti, hikməti, qüvvəti,

Şərəfi, izzəti və alqısı

* **5:6** Yes. 53:7; Zək. 4:10 * **5:8** Zəb. 141:2 * **5:9** Çix. 19:6; Zəb.

33:3; 98:1; Yes. 42:10; Vahy 1:6 * **5:9** Olanları - bəzi əlyazmalarda

olan bizi. * **5:11** Dan. 7:10

Almağa layiqdir».

13 Həmçinin mən göydə, yer üzündə, yer altında, dənizdə olan bütün məxluqların və oralardakı bütün varlıqların belə dediyini eşitdim:

«Taxtda Oturana və Quzuya əbədi olaraq
Alqış, şərəf, izzət və qüdrət olsun!»

14 Dörd canlı məxluq da «Amin!» deyirdi. Onda ağsaqqallar yerə qapanıb səcdə etdilər.

6

Yeddi möhür

1 Mən gördüm ki, Quzu yeddi möhürün birini açdı. Onda dörd canlı məxluqdan birinin göy gurultusuna bənzər səslə «gəl» dediyini eşitdim.

2 *Gördüm ki, bir ağ at və onun belində oturan atlının əlində ox-kaman var. Ona bir tac verildi və bir qalib kimi yola çıxdı ki, qələbə qazansın.

3 Quzu ikinci möhürü açanda ikinci canlı məxluqun «gəl» dediyini eşitdim. **4** Onda ayrisi – od rəngində bir at ortaya çıxdı. Onun belində oturan atlıya izin verildi ki, yer üzündə sülhü aradan götürsün və insanlara bir-birini qırdırınsın. Atlıya böyük bir qılınc verildi.

5 Quzu üçüncü möhürü açanda üçüncü canlı məxluqun «gəl» dediyini eşitdim. Gördüm ki, bir qara at və onun belində oturan atlının əlində tərəzi var. **6** Dörd canlı məxluqun arasından sanki bir səsin belə dediyini eşitdim: «Bir xiniks bugda bir dinara, üç xiniks arpa da bir dinaradır;* amma zeytun yağına və şərabə ziyan vurma».

* **6:2** Zək. 1:8; 6:2-3,6 * **6:6** Bir xiniks ... dinaradır – yəni bir litr bugda, yaxud üç litr arpa fəhlənin bir günlük əmək haqqına satılır.

7 Quzu dördüncü möhürü açanda dördüncü canlı məxluqun «gəl» dediyini eşitdim. **8*** Gördüm ki, bir solğun rəngdə at var. Onun belində oturan atının adı Ölüm idi. Ölülər diyarı da onun ardınca gedirdi. Onlara yer üzünün dörddə biri üzərində səlahiyyət verildi ki, qılınc, acliq, azar və yer üzündəki vəhşi heyvanlarla insanları qırşınlar.

9 Quzu beşinci möhürü açanda qurbangahın altında Allahın kəlamına və etdikləri şəhadətə görə kəsilən canları gördüm. **10** Onlar uca səslə fəryad edirdi: «Ey müqəddəs və haqq olan Pərvərdigar, nə vaxta kimi mühakimə etməyib yer üzündə yaşayışlardan qanımızın qisasını almayıacaqsan?» **11** Onda hər birinə ağ xalat verilib deyildi ki, özləri ilə birgə qulluq edən, onlar kimi öldürüləcək bacı-qardaşlarının sayı tamam olana qədər bir az vaxt da rahat olsunlar.

12* Quzu altıncı möhürü açanda gördüm ki, böyük bir zəlzələ baş verdi. Günəş qıldan toxunan çul kimi qaraldı və ayın rəngi bütünlükə qan kimi oldu. **13*** Göydəki ulduzlar da əncir ağacının güclü küləkdən sarsılıb kal meyvələrini tökdüyü kimi yerə töküldü. **14*** Götürdən tumar kimi çəkilib getdi. Hər dağ və ada yerindən tərpəndi. **15*** Onda yer üzünün padşahları, böyük adamlar, sərkərdələr, varlılar, güclülər, hər qul və azad adam mağaralarda və dağlardakı qayalar arasında gizlənib **16*** dağlara və qayalara dedilər: «Üstümüzə qopub

* **6:8** Yez. 14:21 * **6:12** Yeş. 13:10; Yoel 2:10,31; 3:15; Mat. 24:29; Mark 13:24-25; Luka 21:25; Vəhy 11:13; 16:18 * **6:13** Yeş. 34:4
 * **6:14** Vəhy 16:20 * **6:15** Yeş. 2:19-21 * **6:16** Huşə 10:8; Luka 23:30

düşün və bizi taxtda Oturanın üzündən, Quzunun qəzəbindən gizlədin. **17***Çünki qəzəblərinin böyük günü gəlib çatdı və ona qarşı kim dura bilər?»

7

Möhürlənmiş şəxslər

1*Bundan sonra mən yer üzünüñ dörd küncündə dayanan dörd mələk gördüm. Onlar yer üzünüñ dörd küləyini tutmuşdular ki, nə quru, nə dəniz və nə də bir ağac üstünə yel əssin. **2***Gündoğan tərəfdən qalxan başqa bir mələk də gördüm ki, var olan Allahın möhürünə malik idi. O, uca səslə quruya və dənizə ziyan vurmaq izni verilmiş dörd mələyi çağırıb dedi: **3** «Biz Allahımızın qullarının alınıñ möhürləyənə qədər quruya, dənizə və ağaclarla ziyan vurmayıñ». **4** Möhürlənmiş şəxslərin sayını da eşitdim; İsrail övladlarının bütün qəbilələrindən 144 000 nəfər möhürlənmişdi:

5 Yəhuda qəbiləsindən 12 000 möhürlənmiş nəfər;
Ruven qəbiləsindən 12 000 nəfər;
Qad qəbiləsindən 12 000 nəfər;

6 Aşer qəbiləsindən 12 000 nəfər;
Naftali qəbiləsindən 12 000 nəfər;
Menaşşe qəbiləsindən 12 000 nəfər;

7 Şimeon qəbiləsindən 12 000 nəfər;
Levi qəbiləsindən 12 000 nəfər;
İssakar qəbiləsindən 12 000 nəfər;
8 Zevulun qəbiləsindən 12 000 nəfər;

Yusif qəbiləsindən 12 000 nəfər;
Binyamin qəbiləsindən 12 000 möhürlənmiş nəfər.

* **6:17** Yoel 2:11; Mal. 3:2 * **7:1** Yer. 49:36; Dan. 7:2; Zək. 6:5

* **7:2** Yez. 9:4,6

9 Bundan sonra mən gördüm ki, hər millətdən, hər tayfadan, hər xalqdan və hər dildən olan, heç kəsin saya bilməyəcəyi böyük bir kütlə taxtın və Quzunun önündə dayanıb. Onlar ağ xalat geyinib, əllərində xurma budaqları tutublar. **10** Uca səslə nida edirdilər:

«Xilas taxtda oturan Allahımıza və Quzuya məxsusdur!»

11 Bütün mələklər də taxtın, ağısaqqalların və dörd canlı məxluqun ətrafında dayanmışdı. Onlar taxtın önündə üzüstə yerə qapanaraq Allaha səcdə edib dedilər:

12 «Amin! Allahımıza əbədi olaraq
Alqış, izzət, hikmət, şükür, şərəf,
Qüdrət və qüvvət olsun! Amin!»

13 Bu arada ağısaqqallardan biri məndən soruşdu: «Ağ xalat geyinmiş bu şəxslər kimdir və haradan gəliblər?» **14*** Ona dedim: «Ağa, bunu sən bilərsən». O mənə dedi: «Bunlar böyük əziyyətdən keçib gələnlərdir. Onlar öz xalatlarını yuyub Quzunun qanı ilə ağartdılар. **15** Buna görə də Onlar Allahın taxtının önündədir, Gecə-gündüz məbədində Ona ibadət edirlər.

Taxtda Oturan da
Onların üzərində məskən salacaq.

16 *Onlar bir daha nə ac,
Nə də susuz qalacaq,
Günəş və qızmar isti
Onları vurmayaçaq.

17 Çünkü taxtın ortasında olan Quzu
Onların Çobanı olacaq,

* **7:14** Dan. 12:1; Mat. 24:21; Mark 13:19 * **7:16** Zəb. 23:1-2;
Yeş. 25:8; 49:10; Yez. 34:23

Onları həyat suyunun qaynaqlarına aparacaq,
Allah onların bütün göz yaşlarını siləcək».

8

Yeddinci möhür və qızıl buxurdan

¹ Quzu yeddinci möhürü açanda göydə təxminən yarım saat sükut yarandı. ² Onda mən Allahın önündə dayanan yeddi mələyi gördüm. Onlara yeddi şeypur verildi.

³ Başqa bir mələk də gəlib qurbanğahın önündə durdu. Onun əlində qızıl buxurdan var idi və ona çoxlu buxur verildi ki, bunu bütün müqəddəslərin duaları ilə birgə taxtın önündə olan qızıl qurbanğahın üstündə təqdim etsin. ⁴ Buxurun tüstüsü müqəddəslərin duaları ilə birgə mələyin əlindən Allahın öünüə yüksəldi. ⁵ *Onda mələk buxurdanı götürüb qurbanğahdakı odla doldurdu və onu yer üzünə atdı. Göy gurultusu, uğultu, şimşək və zəlzələ baş verdi.

Altı şeypurun çalınması

⁶ Yeddi şeypuru olan yeddi mələk onları çalmağa hazırlaşdı.

⁷ *Birinci mələk şeypurunu çaldı. Onda qanla qarışiq dolu və od əmələ gəlib yer üzünə yağıdırıldı. Yer üzünün üçdə biri, ağacların üçdə biri və bütün yaşıllar yandırıldı.

⁸ İkinci mələk şeypurunu çaldı. Onda sanki böyük bir dağ odla yanaraq dənizin içiniə atıldı. Dənizin üçdə biri qana döndü. ⁹ Dənizdə olan canlı

* **8:5** Çix. 19:16; Lev. 16:12; Yez. 10:2; Vəhy 11:19; 16:18 * **8:7**
Çix. 9:23-25; Yez. 38:22

məxluqların üçdə biri öldü. Gəmilərin də üçdə biri məhv oldu.

10 *Üçüncü mələk şeypurunu çaldı. Onda göydən məşəl kimi yanmış böyük bir ulduz enib çayların üçdə birinin və su qaynaqlarının üstünə düşdü.
11 *O ulduzun adına «Yovşan» deyilir. Suların üçdə biri yovşana döndü. Çoxlu adam sularдан öldü, çünkü sular acı olmuşdu.

12 *Dördüncü mələk şeypurunu çaldı. Onda günəşin, ayın və ulduzların üçdə biri vuruldu; buna görə də onların üçdə biri qaraldı. Gündüzün üçdə biri, gecənin də elə o qədəri işıqsız qaldı.

13 Onda göyün ortasında uçan bir qartal* gördüm və onun uca səslə belə dediyini eşitdim: «Şeypurlarını çalacaq o biri üç mələyin şeypur səslərindən yer üzündə yaşayanların vay, vay, vay halına!»

9

1 Beşinci mələk şeypurunu çaldı. Onda mən göydən yerə düşmüş bir ulduz gördüm. Dibsiz dərinliyə enən quyunun açarı ona verildi.

2 *O, dibsiz dərinliyə enən quyunu açdı və quyudan iri bir kürənin tüstüsünə bənzər tüstü çıxdı. Günəş və hava quyudan çıxan tüstüdən qaraldı.

3 *Tüstünün içindən yer üzünə çeyirtkələr çıxdı və onlara yer üzündəki əqrəblərin gücü qədər güc verildi. **4** *Onlara deyildi ki, yer üzündəki otlara, heç bir yaşıllığa, heç bir ağaca deyil, yalnız alınlarında Allahın möhürü olmayan insanlara

* **8:10** Yes. 14:12 * **8:11** Yer. 9:15 * **8:12** Yes. 13:10; Yez. 32:7; Yoel 2:10,31; 3:15 * **8:13** Qartal - bəzi əlyazmalarda mələk.

* **9:2** Yar. 19:28 * **9:3** Çix. 10:12-15 * **9:4** Yez. 9:4

zərər vursunlar. **5** Onlara izin verildi ki, insanları öldürmədən onlara beş ay işgəncə versinlər. Onların verdiyi işgəncə əqrəbin insanı sancdığı zaman olan işgəncəyə bənzəyir. **6** *O günlərdə insanlar ölüm axtaracaq, amma tapmayacaqlar. Özlərinə ölüm arzulayacaqlar, amma ölüm onlardan qaçacaq.

7 *Çeyirtkələrin görünüşü döyüşə hazırlanan atlara bənzəyirdi. Başlarında sanki qızıl tac var idi, üzləri də insan üzü kimi idi. **8** *Onların qadınlarda olan kimi saçları var idi, dişləri də aslan dişleri kimi idi. **9** *Döş zirehləri dəmir zirehlər kimi idi. Qanadlarının səsi döyüşə qaçan çoxlu sayda arabalarla atların səsinə bənzəyirdi. **10** Onların əqrəb kimi quyruqları və neştərləri var idi. Quyruqlarında elə gücləri var idi ki, insanlara beş ay zərər verə bilərdilər. **11** Dibsiz dərinliyin mələyi onların üzərində padşahlıq edirdi; onun adı ibranicə «Avaddon», yunanca «Apollion»* idi.

12 Birinci bəla ötüb keçdi. Budur, ondan sonra daha iki bəla gəlir.

13 *Altıncı mələk şeypurunu çaldı. Onda mən Allahın önündəki qızıl qurbangahının dörd buynuzundan gələn bir səs eşitdim. **14** Bu səs şeypuru olan altıncı mələyə deyirdi: «Böyük Fərat çayının kənarında bağlanan dörd mələyi burax». **15** Həmin o saat, o gün, o ay və o il üçün hazırlanmış dörd mələk buraxıldı ki, insanların üçdə birini öldürsün. **16** Atlı qoşunların sayı iki yüz milyon idi; mən onların

* **9:6** Əyy. 3:21; Yer. 8:3 * **9:7** Yoel 2:4 * **9:8** Yoel 1:6 * **9:9**
Yoel 2:5 * **9:11** Apollion - yəni Məhvədici. * **9:13** Çix. 30:1-3;
37:25-26

sayını eşitdim. ¹⁷ Mən görüntündə atları və onların belində oturan atlıları bu cür gördüm: onların od, tünd göy və kükürd rəngində döş zirehləri var idi, atların başı aslan başı kimi idi və ağızlarından od, tüstü və kükürd çıxırı. ¹⁸ Bu üç bəladan, yəni onların ağızından çıxan od, tüstü və kükürddən insanların üçdə biri həlak oldu. ¹⁹ Çünkü atların gücü onların ağızında və quyruğundadır. Onların quyruğu başı olan ilana oxşayır və atlar bu başlarla da zərər vururlar.

²⁰ *Bu bəlalardan həlak olmayıb sağ qalan adamlar öz əlləri ilə düzəltdikləri şeylərdən dönüb tövbə etmədirər. Cılnerə və görməyə, eşitməyə, yeriməyə qadir olmayan qızıl, gümüş, tunc, daş, taxta bütlərə səcdə etməkdən əl çəkmədirər. ²¹ Həmçinin onlar nə qatilliklərindən, nə sehrbazlıqlarından, nə əxlaqsızlıqlarından, nə də oğurluqlarından tövbə etdirər.

10

Mələk və kiçik tumar

¹ Mən göydən enən başqa bir güclü mələyi gördüm. O, buluda bürünmüdü və başının üstündə göy qurşağı var idi. Üzü günəşə, ayaqları da od sütununa bənzəyirdi. ² Əlində açılmış kiçik bir tumar var idi. O, sağ ayağını dənizin üstünə, sol ayağını isə quruya qoydu. ³ Aslan nəriltisinə bənzər uca səslə nida etdi. O nida edəndə yeddi göy gurultusu öz səsi ilə danışdı. ⁴ Yeddi göy gurultusu danışlığı zaman mən yazmağa hazırlaşirdim

* **9:20** Zəb. 115:4-7; 135:15-17; Dan. 5:23

ki, göydən danışan bir səs eşitdim: «Yeddi göy gurultusunun söylədiklərini möhürlü saxla, onları yazma». ⁵* Onda dənizdə və quruda dayandığını gördüyüm mələk sağ əlini göyə tərəf qaldırıb ⁶əbədi Var Olanın, göyü və oradakları, yeri və oradakları, dənizi və oradakları Yaradanın adına and içərək dedi: «Daha möhlət verilməyəcək, ⁷ amma yeddinci mələyin şeypur çalacağı günlər Allahın sırlı niyyəti, qulları olan peyğəmbərlərə açıldığı kimi tam yerinə yetəcək».

⁸* Göydən eşitdiyim səs yenə də mənimlə danışib belə dedi: «Get, dənizdə və quruda dayanan mələyin əlindəki açılmış kiçik tumarı götür». ⁹Mən də mələyin yanına gedib ona dedim ki, kiçik tumarı mənə versin. O mənə dedi: «Onu götür, ye. O sənin mədəndə acı, ağızında isə bal kimi şirin olacaq». ¹⁰Mən tumarı mələyin əlindən götürüb yedim. O, ağızında bal kimi şirin idi, amma onu yeyəndən sonra mədəmdə acılıq oldu. ¹¹Mənə belə də deyildi: «Sən gərək yenə də çoxlu xalq, millət, dil və padşah barədə peyğəmbərlik edəsən».

11

İki şahid

¹* Mənə əsaya oxşayan bir qamış verildi və mənə deyildi: «Qalx Allahın məbədini, qurbangahı ölç və orada səcdə edənləri say. ²* Amma məbədin bayır həyatını nəzərə alma və oranı ölçmə. Çünkü ora başqa millətlərə verildi və onlar müqəddəs

* **10:5** Qanun. 32:40; Dan. 12:7; Amos 3:7 * **10:8** Yez. 2:8-3:3

* **11:1** Yez. 40:3; Zək. 2:1-2 * **11:2** Luka 21:24

şəhəri qırıq iki ay tapdaq edəcək. ³ Öz iki şahidimi göndərəcəyəm ki, çula bürünərək həmin min iki yüz almış gün ərzində peyğəmbərlik etsinlər».

⁴*Bunlar yer üzünüň Sahibinin öündə dayanan iki zeytun ağacı və iki çıraqdır. ⁵ Əgər kimsə onlara zərər vurmaq istəsə, ağızlarından od çıxıb düşmənlərini yandırıb-yaxır. Beləcə onlara zərər vurmaq istəyən hər kəs bu cür öldürülməlidir. ⁶*Onların göyü bağlamağa ixtiyarı var ki, peyğəmbərlik etdikləri günlər yağış yağmasın. Həmçinin onların suları qana döndərməyə və yer üzünə istədikləri qədər hər cür bəla gətirməyə ixtiyarı var.

⁷*Onlar öz şəhadətlərini bitirdikdən sonra dibsiz dərinlikdən çıxan vəhşi heyvan onlarla döyüşəcək və onları məğlub edib öldürəcək.

⁸*Cəsədləri onların Rəbbinin də çarmixa çəkildiyi böyük şəhərin baş küçəsinə səriləcək; həmin şəhər rəmzi olaraq Sodom və Misir adlanır.

⁹Müxtəlif xalqlardan, tayfalardan, dillərdən və millətlərdən olan adamlar üç gün yarım onların cəsədinə baxacaq və qəbirə qoyulmasına yol verməyəcəklər. ¹⁰Yer üzündə yaşayanlar onların bu halına sevinib bayram edəcək və bir-birlərinə hədiyyələr göndərəcək. Çünkü bu iki peyğəmbər yer üzündə yaşayanlara iztirab vermişdi. ¹¹*Lakin həmin üç gün yarım bitəndə Allahdan gələn həyat nəfəsi onların içində girdi və onlar ayağa qalxdı. Onda onları görənlərin canına böyük qorxu

* **11:4** Zək. 4:3,11-14

* **11:6** ÇIX. 7:17-19; 1Pad. 17:1; 1Sal.

4:8 * **11:7** Dan. 7:7,21; Vəhy 13:1-7; 17:8 * **11:8** Yeş. 1:9-10

* **11:11** Yez. 37:10

düşdü. **12** *O iki peyğəmbər göydən onlara «Bura qalxın!» deyən uca bir səs eşitdilər və buludun içində göyə qalxdılar. Düşmənləri də onlara baxdı. **13** *O saat böyük bir zəlzələ baş verdi və şəhərin onda biri dağıldı. Zəlzələdə yeddi min nəfər həlak oldu, qalanları isə qorxuya düşüb göydəki Allahı izzətləndirdilər.

14 İkinci bəla ötüb keçdi. Budur, tezliklə üçüncü bəla gəlir.

Yeddinci şeypur

15 *Yeddinci mələk şeypurunu çaldı. Göydə belə deyən uca səslər eşidildi:

«Rəbbimiz və Onun Məsihi
Dünya üzərində Padşahlıq sahib oldu!
O əbədi olaraq padşahlıq edəcək!»

16 Onda Allahın önündə öz taxtlarında oturan iyirmi dörd ağsaqqal üzüstə yerə qapanıb Allaha səcdə edərək **17** dedi:

«Ey Var Olan, Var Olmuş
Külli-İxtiyar Rəbb Allah,
Sənə şükür edirik!

Çünki Öz böyük qüdrətini alıb
Padşahlıq taxtına çıxdın.

18 *Millətlər qəzəbləndi,
Sənin də qəzəbinin vaxtı gəldi.
Ölüləri mühakimə etmək,
Sənin qulların olan
Peyğəmbərlərə, müqəddəslərə,
Sənin adından qorxanlara,

* **11:12** 2Pad. 2:11 * **11:13** Vəhy 6:12; 16:18 * **11:15** ÇIX.
15:18; Dan. 2:44; 7:14,27 * **11:18** Zəb. 2:5; 110:5; 115:13

Kiçiklərə və böyüklərə mükafat vermək,
Yer üzünü məhv edənləri
Məhv etmək vaxtı çatdı».

19 *Allahın göydəki məbədi açıldı və Onun Əhd sandığı orada zahir oldu. Onda şimşək, uğultu, göy gurultusu, zəlzələ və güclü dolu gəldi.

12

Qadın və əjdaha

1 Göydə böyük bir əlamət zahir oldu: günəşinə geyinmiş, ayaqları altında ay və başında on iki ulduzlu tac olan bir qadın göründü. **2** O hamilə idi və doğmaq üzrə idi, ağrı və iztirab çəkərək qışqırırdı. **3** *Göydə başqa bir əlamət zahir oldu: yeddi başlı, on buynuzlu, başlarınlın üstündə də yeddi kiçik tac olan böyük və od rəngində əjdaha göründü. **4** *Onun quyruğu göy ulduzlarının üçdə birini süpürüb yer üzünə atdı. Əjdaha doğmağa hazırlaşan qadının önündə dayandı ki, qadın doğan kimi onun uşağını udsun. **5** *Qadın bir oğlan uşağı doğdu ki, «dəmir əsa ilə bütün millətlərə ağalıq edəcək». Bu uşaq Allahın və Onun taxtının yanına qapılıb götürüldü. **6** Qadınsa çölə qaçıdı. Orada onun min iki yüz altmış gün bəslənməsi üçün Allah tərəfindən hazırlanmış yeri var.

7 *Göydə döyüş oldu. Mikael və onun mələkləri əjdaha ilə döyüşdü. Əjdaha və onun mələkləri də onlarla döyüşdü, **8** amma gücləri çatmadı. Göydə artıq onlara yer qalmadı. **9** *O böyük əjdaha - iblis

* **11:19** Vəhy 8:5; 16:18,21 * **12:3** Dan. 7:7 * **12:4** Dan. 8:10

* **12:5** Zəb. 2:9; Yes. 66:7 * **12:7** Dan. 10:13,21; 12:1; Yəhd. 9

* **12:9** Yar. 3:1; Luka 10:18

və Şeytan deyilən, bütün dünyani aldadan qədim ilan yer üzünə atıldı, mələkləri də onunla birgə atıldı.

10 *Mən göydə uca bir səsin belə dediyini eşitdim:
«İndi Allahımızın xilası, gücü, Padşahlığı və
Onun Məsihinin hakimiyyəti həyata keçdi.

Çünkü bacı-qardaşlarımızı Allahımızın önündə
Gecə-gündüz təqsirləndirən ittihadçı kənara atıldı.

11 Onlar Quzunun qanı və öz şəhadət sözləri va-
sitəsilə

Ona qalib gəldilər.

Hətta ölümlə üzbüüz olanda da

Öz canlarını sevmədilər.

12 Buna görə də, ey göylər və
Orada məskən salanlar, bayram edin!

Qurunun və dənizinsə vay halına!

Çünkü iblis böyük hiddətlə yanınıza endi,
Bilir ki, onun az vaxtı qalıb».

13 Əjdaha yer üzünə atıldığını görəndə oğlan uşağı
doğan qadının ardınca düdü. **14 ***Amma qadına
böyük qartalın iki qanadı verildi ki, çölə - öz yerinə
uçsun və orada, ilandan kənardə bir vaxt, vaxtlar
və yarım vaxt ərzində bəslənsin. **15** İlan qadının
ardınca ağızından sel kimi su püskürdü ki, sel onu
aparsın. **16** Lakin quru qadına kömək etdi: quru
ağzını açdı və əjdahanın ağızından püskürdüyü seli
içib qurtardı. **17** Onda əjdaha qadına qəzəbləndi,
onun nəslindən Allahın əmrlərinə riayət edən və
İsa barədə şəhadət edən başqları ilə döyüşmək

* **12:10** Əyy. 1:9-11; Zək. 3:1 * **12:14** Dan. 7:25; 12:7

üçün getdi ¹⁸ və dəniz sahilinin qumları üzərində dayandı.*

13

Dənizdən çıxan vəhşi heyvan

¹*Dənizdən çıxan on buynuzlu və yeddi başlı bir vəhşi heyvan gördüm. Onun buynuzlarının üstündə on kiçik tac var idi, başlarının üzərində isə küfr olan adlar yazılmışdı. ²Gördüyüüm vəhşi heyvan bəbirə oxşayırdı. Onun ayaqları ayı ayaqları kimi, ağızı da aslan ağızı kimi idi. Əjdaha ona öz gücünü, taxtını və böyük səlahiyyət verdi. ³Vəhşi heyvanın başlarından biri sanki ölümcül yaralanmışdı, ancaq o, ölümcül yarasından sağaldı. Bütün yer üzü heyrət içində vəhşi heyvanın ardınca getdi. ⁴Əjdahaya səcdə etdilər, çünki vəhşi heyvana səlahiyyət verən o idi. Həmçinin vəhşi heyvana səcdə edib dedilər: «Kim bu vəhşi heyvana tay olar və onunla döyüşə bilər?»

⁵*Vəhşi heyvana lovğa və küfr danışan bir ağız da verildi. Həm də ona səlahiyyətini qırx iki ay icra etmək izni verildi. ⁶O, ağızını açdı ki, Alla-ha küfr etsin, Onun adına, həmçinin məskəninə, yəni göydə məskən salanlara küfr söyləsin. ⁷*Ona izin verildi ki, müqəddəslərlə döyüşüb onlara qalib gəlsin. Həmçinin ona bütün tayfalar, xalqlar, dillər və millətlər üzərində səlahiyyət verildi. ⁸*Kəsilmiş

* **12:18** Və dəniz sahilinin qumları üzərində dayandı - bəzi əlyazmalarda, 13-cü fəslin başlangıcı olaraq Mən dəniz sahilinin qumları üzərində dayandım. * **13:1** Dan. 7:3-6; Vəhy 17:3,7-12

* **13:5** Dan. 7:8,25; 11:36 * **13:7** Dan. 7:21 * **13:8** Zəb. 69:28

Quzunun həyat kitabına dünya yaranandan bəri adı yazılınlardan savayı, yer üzündə yaşayanların hamısı ona səcdə edəcək.

⁹ Kimin qulağı var, qoy eşitsin.

¹⁰* Kim əsir olmalıdırsa,
Əsirliyə gedir,
Kim qılıncla öldürülməlidirsə,
Qılıncla öldürülür.*
Gərək müqəddəslərin dözümü və imanı olsun.

Yerdən çıxan vəhşi heyvan

¹¹ Mən yerdən çıxan başqa bir vəhşi heyvan da gördüm. Onun quzu buynuzuna oxşayan iki buynuzu var idi, amma əjdaha kimi danışırı. ¹² O, birinci vəhşi heyvanın bütün səlahiyyətini onun üzündə icra edir, yer üzünü və orada yaşayanları ölümcül yarasından saqlan həmin vəhşi heyvana səcdə etməyə məcbur edir. ¹³ İkinci vəhşi heyvan böyük əlamətlər göstərir, hətta insanların üzündə göydən yerə od yağıdır. ¹⁴ Birinci vəhşi heyvanın üzündə göstərilməsinə izin verilmiş əlamətlərlə yer üzündə yaşayanları aldadaraq onlara deyir ki, qılıncla yaralanan, amma sağ qalan həmin vəhşi heyvanın surətini yaratsınlar. ¹⁵ Ona həmin vəhşi heyvanın surətinə nəfəs vermək qüdrəti verildi ki, bu surət də danışın və ona səcdə etməyən hər kəsin öldürülməsini əmr etsin. ¹⁶ İkinci vəhşi heyvan hamını – böyükləri və kiçikləri, varlıları və yoxsulları, azadları və qulları məcbur edir ki, sağ əlləri yaxud alınları damğalansın. ¹⁷ Beləcə

* **13:10** Yer. 15:2; 43:11 * **13:10** Kim qılıncla ... öldürülür – bəzi əlyazmalarда Kim başqalarını qılıncla öldürürsə, Özü də qılıncla öldürüləməlidir.

bu damğanı, yəni həmin vəhşi heyvanın adını ya da adını təmsil edən sayı daşımayan bir kəsə alıb-satmağa icazə verilmir. ¹⁸ Bu işdə müdrik olmaq lazımdır. Kimin ağlı var, qoy bu vəhşi heyvana məxsus sayı hesablaşın, çünkü bu bir insanın sayıdır. Onun sayı altı yüz altmış altıdır.

14

Quzu və 144 000 nəfər

¹ *Mən gördüm ki, Quzu Sion dağında durub. Onunla birlikdə 144 000 nəfər var idi. Onların alnında Quzunun adı və Onun Atasının adı yazılmışdı. ² Mən göydən gur suların sədasına və güclü göy gurultusuna bənzər bir səs eşitdim. Eşitdiyim səs çəng çalanların çenglərinin səsi kimi idi. ³ Onlar taxtın, dörd canlı məxluqun və ağsaqqalların önündə yeni bir nəğmə oxuyurlar. Yer üzündən satın alınmış bu 144 000 nəfərdən başqa heç kəs bu nəğməni öyrənə bilmədi. ⁴ Bunlar özlərini qadınlarla ləkələməmiş şəxslərdir, çünkü bakirdırlar. Quzu hara getsə, onlar da Onun ardınca gedir. Onlar Allah və Quzu üçün nübar olaraq insanlar arasından satın alındı. ⁵ *Ağızlarından heç vaxt yalan çıxmayıb, onlar ləkəsizdir.

Üç mələk

⁶ Mən göyün ortasında uçan başqa bir mələk gördüm. O, yer üzündə yaşayanlara – hər millətə, hər tayfaya, hər dilə və hər xalqa yaymaq üçün əbədi bir Müjdə gətirirdi. ⁷ Mələk uca səslə deyirdi:

* **14:1** Yez. 9:4; Vəhy 7:2-3 * **14:5** Sef. 3:13

«Allahdan qorxun, Ona izzət verin! Çünkü Onun mühakimə edəcəyi vaxt gəldi. Göyü, yeri, dənizi və su qaynaqlarını Yaradana səcdə edin!»

8 *İkinci mələk də onun ardınca gələrək deyirdi: «Dağıldı, böyük Babil dağıldı! O, əxlaqsızlığının coşğun şərabını bütün millətlərə içirtmişdi».

9 *Bunların ardınca üçüncü bir mələk də gələrək uca səslə deyirdi: «Kim vəhşi heyvana və onun surətinə səcdə edib öz alnının yaxud əlinin damğalanmasını qəbul edərsə, **10** o da Allahın qəzəb kasasına qarışıqsız tökülmüş coşğun şərabından içəcək. Belələrinə müqəddəs mələklərin və Quzunun önündə od və kükürdlə işgəncə veriləcək. **11** *Onlara verilən işgəncənin tüstüsü əbədi olaraq qalxacaq. Vəhşi heyvana və onun surətinə səcdə edib adına aid damğanı qəbul edənlər gecə-gündüz rahatlıq tapmayacaq».

12 Allahın əmrlərinə riayət edən və İsaya imanına sadıq qalan müqəddəslərin gərək dözümü olsun.

13 Onda göydən belə deyən bir səs eşitdim: «Yaz: bundan sonra Rəbdə ölənlər nə bəxtiyardır!» Ruh deyir: «Bəli, onlar zəhmətlərindən ayrılib rahatlıq tapacaqlar, çünkü əməllərinin nəticəsi onların ardınca gedir».

Biçinin başlanması

14 *Mən gördüm ki, ağ bir bulud var və buludun üstündə bəşər oğluna bənzər Biri oturub. Onun başında qızıl tac və əlində iti oraq var idi. **15** *Başqa

* **14:8** Yeş. 21:9; Yer. 51:8; Vəhy 18:2 * **14:9** Yar. 19:24; Yeş. 51:17; Yez. 38:22 * **14:11** Yeş. 34:10 * **14:14** Dan. 7:13

* **14:15** Yoel 3:13

bir mələk də məbəddən çıxıb buludun üstündə Otrana uca səslə dedi: «Orağını işə sal və biç. Çünkü yer üzündəki əkin yetişdiyi üçün biçin zamanı gəldi». **16** Onda buludun üstündə Oturan Öz orağını yer üzünə saldı və yer üzü biçildi.

17 Başqa bir mələk də göydəki məbəddən çıktı. Onun əlində də iti oraq var idi. **18** Od işinə məsul olan başqa bir mələk də qurbangahdan çıxıb iti orağı olan mələyə uca səslə nida etdi: «İti orağını işə sal və yer üzündəki üzüm tənəyindən salxımları kəs yiğ, çünkü üzümləri yetişib». **19** Mələk orağını yer üzünə salaraq yerdəki üzüm tənəyindən üzümləri kəsib yiğdi və Allah hiddətinin böyük üzümsixanına atdı. **20** *Üzümlər şəhərdən kənarda olan üzümsixanda tapdalındı. Üzümsixandan qan çıktı və at yüyünlərinə qədər qalxaraq 1600 stadiyə* bərabər məsafəyə axdı.

15

Bəla gətirən yeddi mələk

1 Mən göydə başqa bir böyük və heyrətli əlamət - yeddi bəlanı gətirən yeddi mələk gördüm. Bunnar son bəlalardır, çünkü Allahın hiddəti bunlarla tamamlanırdı.

2 Sanki odla qarışiq şüşədən olan bir dəniz gördüm. Vəhşi heyvana, onun surətinə və adına aid saya qalib gələnlər əllərində Allahın verdiyi çənglərlə şüşə dənizin üstündə durub. **3** *Onlar

* **14:20** Yeş. 63:3; Mərs. 1:15; Vəhy 19:15 * **14:20** 1 600 stadi - təqribən 300 km. * **15:3** Çix. 15:1; Zəb. 86:9; Yer. 10:7

Allahın qulu Musanın nəğməsini və Quzunun nəğməsini oxuyaraq deyir:
 «Ey Külli-İxtiyar Rəbb Allah,
 Sənin işlərin böyük və heyrətlidir.
 Ey millətlərin Padşahi,*
 Sənin yolların ədalətli və həqiqidir.
 4 Ya Rəbb, kim Səndən qorxmaz,
 Kim Sənin adını izzətləndirməz?
 Çünkü yalnız Sən müqəddəssən.
 Bütün millətlər gəlib
 Sənin önündə səcdə edəcək,
 Çünkü Sənin ədalətli hökmərin aşkar oldu».

5 *Bundan sonra gördüm ki, göydəki məbəd, yəni Şəhadət çadırı açıldı 6 və yeddi bəlanı gətirən yeddi mələk məbəddən çıxdı. Onlar təmiz və parlaq kətan paltar geyinmiş, sinələrinə qızıl qurşaqlar bağlamışdı. 7 Onda dörd canlı məxluqdan biri yeddi mələyə əbədi var olan Allahın hiddəti ilə dolu yeddi qızıl nimçə verdi. 8 *Məbəd Allahın izzət və qüdrətinə görə tüstü ilə doldu. Beləcə yeddi mələyin gətirdiyi yeddi bəla tamam olana qədər heç kəs məbədə girə bilmədi.

16

Allahın hiddətinin yeddi nimçəsi

1 Mən məbəddən yeddi mələyə «gedin, Allahın hiddətinin yeddi nimçəsini yer üzünə boşaldın» deyən uca bir səs eşitdim.

* **15:3** Millətlərin Padşahi – bəzi əlyazmalarda əsrlərin Padşahi.

* **15:5** Çix. 38:21 * **15:8** Çix. 40:34; 1Pad. 8:10-11; 2Saln. 5:13-14;
 Yes. 6:4

2 *Birinci mələk gedib öz nimçəsini quruya boşaltdı və vəhşi heyvanın damgasını daşıyan, onun surətinə səcdə edən adamlarda pis və ağrılı yaralar əmələ gəldi.

3 İkinci mələk öz nimçəsini dənizə boşaltdı və dəniz ölüünün qanına bənzər qatı qana döndü, dənizdə olan bütün canlı varlıqlar məhv oldu.

4 *Üçüncü mələk öz nimçəsini çaylara və su qaynaqlarına boşaltdı və onlar qana döndü. **5** Onda mən sular mələyinin belə dediyini eşitdim:
«Ey Var Olan, Var Olmuş, Müqəddəs Olan,
Sən ədalətlisən ki, belə hökm çıxardın.

6 Çünkü müqəddəslərin və peyğəmbərlərin qanını tökdülər.
Sən də onlara içmək üçün qan verdin.
Onlar buna layiqdir».

7 Qurbangahdan gələn bir səs də eşitdim:
«Bəli, ey Külli-İxtiyar Rəbb Allah,
Sənin hökmərin həqiqi və ədalətlidir».

8 Dördüncü mələk öz nimçəsini günəşə boşaltdı və ona adamları odla qarsalamaq gücü verildi.

9 Adamları qızmar isti qarsaladı və onlar bu bələlərə idarə edən Allahın adına küfr etdilər, lakin tövbə edib Onu izzətləndirmədilər.

10 *Beşinci mələk öz nimçəsini vəhşi heyvanın taxtına boşaltdı və onun padşahlığını qaranlıq büründü. Adamlar iztirabdan dillərini dişlərinə sıxlıqla **11** və öz iztirab və yaralarına görə göylərin Allahına küfr etdilər, lakin öz əməllərindən tövbə etmədilər.

* **16:2** ÇIX. 9:10 * **16:4** ÇIX. 7:17-21; ZƏB. 78:44 * **16:10** ÇIX. 10:21-23

12* Altıncı mələk öz nimçəsini böyük Fərat çayına boşaltdı və onun suyu qurudu ki, gündoğandan gələn padşahlar üçün yol açılsın. **13** Gördüm ki, əjdahanın ağızından, vəhşi heyvanın ağızından və yalançı peyğəmbərin ağızından qurbağaya bənzər üç natəmiz ruh çıxır. **14** Bunlar əlamətlər göstərən cin ruhlarıdır və bütün dünyanın padşahlarının yanına gedirlər ki, onları Külli-İxtiyar Allahın böyük günündə baş verəcək döyüşə toplasınlar. **15*** Rəbb deyir: «Budur, oğru kimi gəlirəm; oyaq qalan, çılpaq gəzərək ayibini göstərməmək üçün paltarlarını əynində saxlayan kəs nə bəxtiyardır!» **16*** Bu ruhlar padşahları ibranicə Har-Magedon adlanan yerə topladı.

17 Yeddinci mələk öz nimçəsini havaya boşaltdı və məbəddəki* taxtdan «Tamam oldu!» deyən uca bir səs gəldi. **18*** Onda şimşək, uğultu, göy gurultusu və böyük bir zəlzələ baş verdi. Zəlzələ elə güclü idi ki, insanın yer üzündə yaşamağa başladığı dövrdən bəri bundan böyüyü olmamışdı. **19*** Böyük şəhər üç yerə bölündü və millətlərin şəhərləri dağıldı. Allah tərəfindən böyük Babil yada salındı ki, Allahın şiddətli qəzəb şərabı ilə dolu kasa ona verilsin. **20*** Bütün adalar aradan qalxdı və dağlar yox oldu. **21*** Goydən adamların üstünə hərəsinin çekisi bir talant olan böyük dolu dənələri yağıdı. Adamlar dolu bəlasına görə Allaha küfr etdilər, çünki bu bəla

* **16:12** Yeş. 11:15 * **16:15** Mat. 24:43-44; Luka 12:39-40; Vəhy 3:3 * **16:16** 2Pad. 23:29; Zək. 12:11 * **16:17** Məbəddəki - bəzi əlyazmalarda göydəki məbəddə olan. * **16:18** Vəhy 8:5; 11:13,19
* **16:19** Yeş. 51:17 * **16:20** Vəhy 6:14 * **16:21** Çix. 9:23-25;
Vəhy 11:19

çox şiddətli idi.

17

Fahişə qadın

1 *Yeddi nimçəsi olan yeddi mələkdən biri gəlib mənimlə danışdı və dedi: «Gəl, çoxlu suların üzərində oturmuş bədnam fahişə barədə çıxacaq hökmü sənə göstərim. **2** *Yer üzünүn padşahları onunla əxlaqsızlıq etdilər və yer üzündə yaşayanlar onun əxlaqsızlıq şərabından sərxoş oldular». **3** *O məni Ruhda çölə apardı. Orada mən gördüm ki, bir qadın yeddi başlı, on buynuzlu və üstündə başdan-başa küfr adları yazılın al rəngli bir vəhşi heyvanın belində oturub. **4** *Qadın tünd qırmızı və al rəngli paltar geyinmiş, qızıl, qiymətli daş və mirvari ilə bəzənmişdi. Onun əlində iyrənc şeylər və öz əxlaqsızlığının çirkabı ilə dolu qızıl kasa var idi. **5** Alnında isə bu sırlı ad yazılmışdı: «Yer üzünүn fahişələrinin və iyrəncliklərinin anası olan böyük Babil». **6** Mən gördüm ki, qadın müqəddəslərin qanından və İsaya şəhadət edənlərin qanından sərxoş olub.

Bunu görüb hədsiz heyrətləndim. **7** Onda mələk mənə dedi: «Nə üçün heyrətə düşdün? Mən sənə qadının və onu daşıyan yeddi başlı, on buynuzlu vəhşi heyvanın sırrını açacağam. **8** *Gördüyün vəhşi heyvan var olmuş, indi yox olan və dibsiz dərinliklərdən çıxmaq üzrə olaraq həlaka gedir. Yer üzündə yaşayan və dünya yaranandan bəri

* **17:1** Yer. 51:13 * **17:2** Yes. 23:17; Yer. 51:7 * **17:3** Vəhy 13:1 * **17:4** Yer. 51:7 * **17:8** Dan. 7:7; Vəhy 11:7

adı həyat kitabına yazılmamış adamlar vəhşi heyvanı görəndə heyrətə düşəcək, çünki o var olmuş, yox olan, amma yenə gəlməli olandır. ⁹ Bu işdə müdrik ağıl lazımdır. Yeddi baş qadının oturduğu yeddi təpədir. Bunlar həm də yeddi padşahdır. ¹⁰ Onlardan beşi ölüb, biri qalıb, digəri isə hələ gəlməyib və gələndə də qısa müddət qalmalıdır. ¹¹ Bir zaman var olmuş, indi isə yox olan vəhşi heyvan da səkkizinci padşahdır. O, yeddi padşahdan biridir və həlaka gedir. ¹²* Gördüyün on buynuz hələ padşahlıq etməyən on padşahdır. Onlar vəhşi heyvanla birgə səlahiyyəti ələ alıb bir saat padşahlıq edəcəklər. ¹³ Onların vahid bir niyyəti var, öz qüdrət və səlahiyyətlərini vəhşi heyvana təhvil verəcəklər. ¹⁴ Onlar Quzu ilə döyüşəcəklər, lakin Quzu onlara qalib gələcək. Çünki O, ağaların Ağası, padşahların Padşahıdır və Onunla birgə olanlar da çağırılmış, seçilmiş və sadıq şəxslərdir».

¹⁵ Mələk mənə dedi: «Fahişənin üzərində oturduğunu gördüyün sular – xalqlar, kütlələr, millətlər və dillərdir. ¹⁶ Gördüyün vəhşi heyvan və on buynuz isə fahişəyə nifrət edərək onu soyub çılpaq qoyacaq, ətini yeyəcək və onu odda yandıracaq. ¹⁷ Çünki Allah bunu onların ürəyinə qoyma ki, Allahın niyyətini yerinə yetirsinlər, həmfikir olub Onun sözləri tamamlanana qədər padşahlıqlarını vəhşi heyvana təhvil versinlər. ¹⁸ Gördüyün qadın da yer üzünün padşahları üzərində padşahlıq edən böyük şəhərdir».

18

* **17:12** Dan. 7:24

Babilin dağılması

¹ Bundan sonra göydən enən başqa bir mələyi gördüm. O, böyük səlahiyyətə malik idi. Yer üzü onun ehtişamı ilə işıqlandı. ²*O, uca səslə nida edib dedi:

«Dağıldı! Böyük Babil dağıldı!
O, cılınların məskəni,
Hər cür natəmiz ruhun sığınacağı,
Hər cür murdar quşun yuvası,
Hər cür murdar və mənfur vəhşi heyvanın oylağı
oldu.*

³*Çünki bütün millətlər
O qadının coşğun əxlaqsızlıq şərabından içdi.[†]
Yer üzünün padşahları
Onunla əxlaqsızlıq etdi.
Dünyanın tacirləri
Onun şəhvətpərəstliyi ilə qazanılan sərvətdən var-
landı».

⁴*Mən göydən belə deyən başqa bir səs də eşitdim:
«Ey Mənim xalqım, oradan çıxın ki,
Onun günahlarına şərik olmayasınız,
Onun uğrayacağı bələlərə düber olmayasınız.

⁵*Çünki onun günahları qalaqlanıb göyə çatdı,
Allah onun haqsız işlərini yada saldı.

⁶*O nə etdisə,[‡]
Siz də əvəzində ona belə edin.

* **18:2** Yes. 13:19-21; 21:9; Yer. 50:39; 51:8; Vəhy 14:8 * **18:2**

Hər cür murdar quşun ... oylağı oldu – bəzi əlyazmalarda Hər cür murdar və mənfur quşun yuvası oldu. * **18:3** Yes. 23:17; Yer. 51:7

[†] **18:3** İcdi – bəzi əlyazmalarda içib dağıldı. * **18:4** Yes.

48:20; Yer. 50:8; 51:6,45 * **18:5** Yar. 18:20-21; Yer. 51:9 * **18:6**

Zəb. 137:8; Yer. 50:29 [‡] **18:6** O nə etdisə – bəzi əlyazmalarda O sizə nə etdisə.

Əməllərinin əvəzini ona ikiqat verin.
Tökdüyü kasadakı şərabın
İkiqatını töküb ona verin.

7 *Özünü nə qədər izzətləndirib
Şəhvətpərəstlik içində yaşadısa,
Ona o qədər də işgəncə və yas verin.
Çünki ürəyində deyir:

“Mən mələkə taxtında oturmuşam,
Dul deyiləm, əsla yas tutmayacağam”.

8 Buna görə də bir günün içində
Onun üstünə bələlər gələcək,
Azara, yasa, acliğa düçər olacaq, odda yandırılacaq.
Çünki onu mühakimə edən Rəbb Allah qüdrətlidir».

9 *Onunla əxlaqsızlıq edən və şəhvətpərəstlik
içində yaşıyan yer üzünün padşahları onun
yanğınlından çıxan tüstünü görəndə onun üçün
ağlayıb ah-nalə edəcəklər. **10** Onun çəkdiyi
işgəncənin qorxusundan uzaqda dayanıb
deyəcəklər:

«Vay, vay halına, böyük şəhər,
Möhkəm şəhər Babil!
Çünki bir saat içində cəzan çatdı».

11 *Yer üzünün tacirləri də onun üçün ağlayıb
yas tutur, çünki onların malını - **12** *qızıl, gümüş,
qiymətli daşlar və mirvariləri; incə kətan, ipək,
tünd qırmızı və al rəngli parçaları; hər cür ətirli
ağacı; fil sümüyündən, ən qiymətli ağacdən, tunc-
dan, dəmirdən və mərmərdən olan hər cür əşyani;
13 darçın, hil, § buxur, ətirli yağ və kündürü; şərab,

* **18:7** Yes. 47:7-9 * **18:9** Yez. 26:16-18 * **18:11** Yez. 27:31,36

* **18:12** Yez. 27:12-13,22 § **18:13** Hil - bəzi əlyazmalarda bu söz
yoxdur.

zeytun yağı, narın un və buğdanı; mal-qara, qoyunlar, atlar və arabaları; insan bədənləri və canlarını da artıq heç kəs almır. ¹⁴ Onlar deyirlər: «Ürəyinin arzuladığı bəhrələr əlindən çıxdı, Bütün cah-calallı malların yox oldu. Heç kəs onları bir daha tapmayacaq».

¹⁵ *Orada bu mallarla varlanan tacirlər bu şəhərin çekdiyi işgəncənin qorxusundan uzaqda dayanacaq və ağlayıb yas tutaraq deyəcəklər:

¹⁶ «Vay, vay halına,
İncə kətan, tünd qırmızı, al rəngli
Parçalardan paltar geyən,
Qızıl, qiymətli daşlar və mirvarılərlə
Bəzənən böyük şəhər!

¹⁷ *Çünki bu qədər var-dövlət
Bir saat içində viran oldu».

Bütün gəmi rəisləri, sərnişinlər, dənizçilər və dənizdə ticarət edənlərin hamısı uzaqda dayanaraq ¹⁸ onun yanğınlından çıxan tüstüyə baxıb nida edirdilər: «Hansı şəhər bu böyük şəhərə tay ola bilər?» ¹⁹ Onlar başlarına toz töküb fəryad edir və ağlayıb yas tutaraq deyirdilər:

«Vay, vay halına,
Dənizdə gəmisi olanların hamısının
Oranın çox qiymətli malları ilə
Varlandığı böyük şəhər!
Çünki bir saat içində viran oldun».

²⁰ *Ey göylər,
Müqəddəslər, həvarilər və peyğəmbərlər,

* **18:15** Yez. 27:31,36 * **18:17** Yes. 23:14; Yez. 27:26-34

* **18:20** Qanun. 32:43; Yer. 51:48

Onun halını bayram edin!
Onun sizin üçün çıxartdığı hökmü
Allah onun öz başına gətirdi.

21 *Bir güclü mələk dəyirman daşı boyda böyük
bir daşı götürərək dənizə atıb dedi:
«Böyük şəhər Babil də
Belə zoraklıqla yıxılacaq,
Bir daha görünməyəcək.

22 *Çəng çalanların, müğənnilərin,
Tütək və şeypur çalanların səsi
Artıq səndən gəlməyəcək.
Hər cür sənətlə məşğul olan sənətkar
Artıq səndə olmayacaq.
Dəyirman səsi də
Artıq səndən gəlməyəcək.

23 *Çıraq işığı
Artıq səndə görününməyəcək.
Bəy-gəlin sədasi
Artıq səndən gəlməyəcək.
Çünkü sənin tacirlərin
Yer üzünün böyük adamları idi,
Bütün millətlər
Sənin sehrbazlığıyla aldanmışdı.

24 *Peyğəmbərlərin, müqəddəslərin və
Yer üzündə kəsilənlərin hamısının qanı
O şəhərdə üzə çıxdı».

19

Göydə sevinc

* **18:21** Yer. 51:63-64 * **18:22** Yes. 24:8; Yez. 26:13 * **18:23**
Yer. 7:34; 16:19 * **18:24** Yer. 51:49

¹ Bundan sonra göydə böyük bir kütlənin səsinə bənzər uca bir səs eşitdim. Onlar deyirdi:

«Halleluya!*

Xilas, izzət və qüdrət

Allahımıza məxsusdur!

²* Çünkü Onun hökməri

Həqiqi və ədalətlidir.

O, əxlaqsızlığı ilə yer üzünü azdırıran

Böyük fahişəni mühakimə etdi,

Öz qullarının qanının qisasını

Ondan aldı».

³*Onlar dedi:

«Halleluya!

Fahişədən çıxan tüstü əbədi olaraq yüksəlir».

⁴ Onda iyirmi dörd ağsaqqal və dörd canlı məxluq yerə qapanaraq taxtda oturan Allaha səcdə edib dedi:

«Amin! Halleluya!»

⁵*Taxtdan da belə bir səs gəldi:

«Ey Onun bütün qulları,

Böyükdən kiçiyə qədər

Ondan qorxanlar,

Allahımızı mədh edin!»

⁶*Mən böyük bir kütlənin, gur suların və güclü göy gurultusunun səsinə bənzər bir səs də eşitdim. Bu səs deyirdi:

«Halleluya!

Çünkü Külli-İxtiyar Rəbb Allahımız

Padşahlıq taxtına çıxdı!

* **19:1** Halleluya – *Rəbbə həmd edin* deməkdir.

* **19:2** Qanun.

32:43; 2Pad. 9:7 * **19:3** Yes. 34:10 * **19:5** Zəb. 115:13 * **19:6**

Zəb. 93:1; 97:1; 99:1; Yez. 1:24

7 Gəlin sevinib şad olaq,
Onu izzətləndirək!
Çünki Quzunun toyu başlayır.
Gəlini özünü hazırlayıb;
8 Geyinmək üçün ona
Təmiz, parlaq və incə kətan verildi».
İncə kətan müqəddəslərin saleh əməllərinin rəmzidir.

9* Onda mələk mənə dedi: «Yaz: Quzunun toy ziyafətinə dəvət olunanlar nə bəxtiyardır!» Yenə də mənə dedi: «Bunlar Allahın həqiqi sözləridir». **10** Mən ona səcdə etmək üçün ayaqlarına düşdüm. Amma o mənə dedi: «Yox, olmaz! Mən də səninlə və İsa barədə şəhadət edən qardaşlarınlı birgə Allahın quluyam. Allaha səcdə et. Çünki İsanın şəhadəti peyğəmbərlərə ilham verir».

Ağ atın Süvarisi

11* Mən gördüm ki, göy yarılib və orada bir ağ at var. Onun belində oturan Süvari Sadiq və Haqq adlanır və ədalətlə hökm çıxararaq döyüşür. **12*** Onun gözləri odlu alovə bənzəyir. Başında çoxlu sayda kiçik tac var və üzərində Özündən başqa heç kəsin bilmədiyi bir ad yazılıb. **13** O, qana batmış[†] bir palтар geyinib və Onun adı Allahın Kəlamıdır. **14** Göydə olan ordular ağ, təmiz və incə kətan geyinərək ağ atlarının belində Onun ardınca gedirdi. **15*** Onun ağzından millətlərə zərbə vurmaq üçün iti bir qılınc

* **19:9** Mat. 22:2-3 * **19:11** Yes. 11:4; Yez. 1:1 * **19:12**
Dan. 10:6 † **19:13** qana batmış - bəzi əlyazmalarda üzərinə qan
səpilmiş. * **19:15** Zəb. 2:9; Yes. 63:3; Yoel 3:13; Vəhy 14:20

çıxır. O, «dəmir əsa ilə onlara ağalıq edəcək». Külli-İxtiyar Allahın şiddətli qəzəb şərabının hazırlandığı üzümsıxanı Özü tapdalayacaq. ¹⁶ Onun paltarının və budunun üstündə bu ad yazılıb: «Padşahların Padşahı və ağaların Ağası».

¹⁷*Günəşdə dayanan bir mələyi də gördüm. O, uca səslə nida edib göyün ortasında uçan bütün quşlara dedi: «Allahın böyük ziyafətinə gəlin. Bir yerə yiğilin ki, ¹⁸ padşahların, sərkərdələrin, igitlərin ətini, atların və bellərində oturan atlıların ətini, azadların və qulların, böyük və kiçiklərin hamısının ətini yeyəsiniz».

¹⁹ Mən gördüm ki, vəhşi heyvan, yer üzünün padşahları və onların orduları atın belində oturan Süvari ilə və Onun qoşunu ilə döyüşməyə toplaşıb. ²⁰*Vəhşi heyvan yaxalandı; onun önündə əlamətlər göstərmış, bunlarla onun damgasını qəbul edib surətinə səcdə edənləri aldatmış yalançı peygəmbər də yaxalandı. Hər ikisi diridiri kükürtlə yanan od gölünə atıldı. ²¹Başqaları isə atın belində oturan Süvarinin ağızından çıxan qılıncla həlak oldu. Bütün quşlar da onların ətini yeyib doydu.

20

Minillik Padşahlıq

¹ Mən göydən enən bir mələyi gördüm. Onun əlində dibsiz dərinliyin açarı və böyük bir zəncir var idi. ²*O, əjdahanı – iblis və Şeytan deyilən o qədim ilanı tutub min il müddətinə zəncirlədi.

* **19:17** Yez. 39:17-20 * **19:20** Vəhy 13:1-18 * **20:2** Yar. 3:1

3 Onu dibsiz dərinliyə atdı və qapısını bağlayıb möhürlədi ki, min il bitənə qədər millətləri daha aldada bilməsin. Bundan sonra isə o, qısa bir müddətə azad edilməlidir.

4 *Taxtları və onların üzərində oturanları da gördüm. Onlara hökm etmək ixtiyarı verildi. İsa barədə şəhadət və Allahın kəlamı uğrunda boynu vurulmuş canları da gördüm. Vəhşi heyvana və onun surətinə səcdə etməyib alınlarına və əllərinə damğanı qəbul etməmişdilər. Onlar dirilib Məsihlə birgə min il padşahlıq etdi.

5 Bu, birinci dirilmədir. Qalan ölülərsə min il bitməyincə dirilmədi. **6** Birinci dirilmədə iştirak edənlər bəxtiyar və müqəddəsdir. İkinci ölümün onlar üzərində salahiyyəti yoxdur. Əksinə, onlar Allahın və Məsihin kahinləri olub Onunla birgə min il padşahlıq edəcək.

Seytanın cəzalandırılması

7 Min il bitəndən sonra Şeytan atıldığı zindandan azad ediləcək. **8** *Oradan çıxacaq ki, yer üzünün dörd tərəfində olan millətləri – Qoq və Maqoqu* aldadıb döyüşə toplasın; onların sayı dəniz qumu qədər çoxdur. **9** Onlar yer üzünün hər tərəfinə hücum edib müqəddəslərin düşərgəsini və sevimli şəhəri mühəsirəyə aldılar. Lakin göydən[†] od düşüb onları yandırıb-yaxdı. **10** Onları aldadan iblis də vəhşi heyvanın və yalançı peygəmbərin atıldığı yerə – odlu kükürd gölünə atıldı. Bunlar gecə-gündüz, əbədi olaraq işgəncə çəkəcək.

* **20:4** Dan. 7:9,22 * **20:8** Yez. 7:2; 38:2,9,15 * **20:8**

Qoq və Maqoqu – yaxud Yəcuc-Məcucu. † **20:9** Göydən – bəzi əlyazmalarda göydən, Allahın önündən.

Ölülərin mühakiməsi

11 *Böyük ağ taxt və onun üstündə Oturarı gördüm. Yer və göy Onun önündən qaçıdı və onlara yer tapılmadı. **12** Mən gördüm ki, böyükdən kiçiyə qədər ölülər taxtın önündə dayanıb. Kitablar açıldı və həyat kitabı olan başqa bir kitab da açıldı. Ölülər kitablarda yazılınlara əsasən öz əməllərinə görə mühakimə olundu. **13** Dəniz öz içində olan ölüləri, ölüm və ölülər diyarı da öz qoynunda olan ölüləri təslim etdi. Hər biri öz əməlinə görə mühakimə olundu. **14** Ölüm və ölülər diyarı odlu gölə atıldı. Bu odlu göl ikinci ölümdür. **15** Kimin adı həyat kitabına yazılmayıbsa, o, odlu gölə atıldı.

21

Yeni göy və yeni yer

1 *Mən yeni bir göy və yeni bir yer gördüm. Çünkü əvvəlki yerlə əvvəlki göy keçib getmişdi, dəniz də artıq yox idi. **2** *Mən müqəddəs şəhərin - yeni Yerusəlimin göydən, Allahın yanından endiyini gördüm. Şəhər öz bəyi üçün bəzədilmiş gəlin kimi hazırlanmışdı. **3** *Taxtdan* belə deyən uca bir səs eşitdim: «Budur, Allahın məskəni insanların arasındadır. Allah onlarla birləşə məskən salacaq; onlar Onun xalqı olacaq, Allah Özü onların Allahı olaraq[†] aralarında yaşayacaq. **4** *Allah onların bütün göz yaşlarını siləcək. Artıq ölüm olmayacaq.

* **20:11** Dan. 7:9-10 * **21:1** Yes. 65:17; 66:22; 2Pet. 3:13 * **21:2**

Yes. 52:1; 61:10; Vəhy 3:12 * **21:3** Lev. 26:11,12; Yez. 37:27

* **21:3** Taxtdan - bəzi əlyazmalarda Göydən. † **21:3** Onların

Allahı olaraq - bəzi əlyazmalarda bu sözlər yoxdur. * **21:4** Yes. 25:8; 65:19

Yas, nalə və ağrı bir daha olmayacaq. Çünkü əvvəlki şeylər keçib getdi».

⁵ Taxtda Oturan dedi: «Budur, Mən hər şeyi yenidən qururam». Yenə dedi: «Yaz, çünkü bu sözlər etibarlı və həqiqidir». ⁶ *O mənə dedi: «Tamam oldu! Alfa və Omeqa, Başlangıç və Axır Mənəm. Mən susayana həyat suyunun qaynağından müftə su verəcəyəm. ⁷ *Qalib gələn bunları irs alacaq; “Mən ona Allah, o isə Mənə oğul olacaq”. ⁸ Qorxaqların, imansızların, iyrənclərin, qatillərin, əxlaqsızların, sehrbazların, bütpərəstlərin və bütün yalançıların aqibəti isə od və kükürdə yanan göldə olacaq; bu, ikinci ölümdür».

Yeni Yerusəlim

⁹ Son yeddi bəla ilə dolu yeddi nimçəsi olan yeddi mələkdən biri gəlib mənimlə danışaraq dedi: «Gəl, mən sənə Quzunun arvadı olacaq gəlini göstərim». ¹⁰ *O məni Ruhda böyük və uca bir dağın başına apardı. Oradan mənə göydən, Allahın yanından enən müqəddəs[‡] şəhəri, Yerusəlimi göstərdi. ¹¹ Allahın ehtιşamı orada idi; oradakı işıq ən qiymətli daş - büllur yəşəm daşı kimi parıldırdı. ¹² *Oranın böyük və uca divarı, on iki darvazası var idi. Darvazalarда on iki mələk durmuşdu. Darvazaların üstündə İsrailin on iki qəbiləsinin adı həkk olunmuşdu. ¹³ Şərqdə üç darvaza, şimalda üç darvaza, cənubda üç darvaza və qərbdə üç darvaza var idi. ¹⁴ Şəhər divarının on iki

* **21:6** Yeş. 55:1 * **21:7** 2Şam. 7:14; Zəb. 89:26-27 * **21:10**
Yez. 40:2 ‡ **21:10** Müqəddəs - bəzi əlyazmalarda böyük müqəddəs.

* **21:12** Yez. 48:30-34

təməli var idi və təməllərin üstündə Quzunun On İki həvarisinin adı var idi.

15 *Mənimlə danışan mələyin əlində şəhəri, oranın darvazalarını və divarını ölçmək üçün bir qızıl ölçü qamışı var idi. **16** Şəhər dördbucaqlı şəklində idi və oranın uzunluğu eninə bərabərdir. Mələk qamışla şəhəri ölçüdü: oranın uzunluğu, eni və hündürlüyü bərabər olub 12 000 stadi[§] idi. **17** O, şəhərin divarını da ölçüdü: onun hündürlüyü mələyin istifadə etdiyi insan ölçüsünə görə 144 qulac** idi. **18** *Divar yəşəm daşından tikilmişdi, şəhər isə şəffaf şüşəyə bənzər saf qızıldan idi. **19** Şəhər divarının təməlləri hər cür qiymətli daşla - birinci təməl yəşəmlə, ikincisi göy yaqutla, üçüncüsü əqiqlə, dördüncüsü zümrüdlə, **20** beşincisi damarlı əqiqlə, altıncısı qırmızı əqiqlə, yeddincisi sarı yaqutla, səkkizincisi berillə, doqquzuncusu topazla, onuncusu zəbərcədlə, on birincisi sirkonla, on ikincisi ametistlə bəzədilmişdi. **21** On iki darvaza on iki mirvaridən idi, hər darvaza bir mirvaridən düzəldilmişdi. Şəhərin baş küçəsi isə şüşə kimi şəffaf olan xalis qızıldan idi.

22 Mən orada məbəd görmədim, çünkü oranın məbədi Külli-İxtiyar Rəbb Allah və Quzudur. **23** *Şəhərin işıqlanması üçün nə günəşə, nə də aya ehtiyacı var, çünkü Allahın ehtişəmi oranı işıqlandırır, Quzu da oranın çrağıdır. **24** *Millətlər şəhərin işığında gəzəcək, yer üzünü padşahları

* **21:15** Yez. 40:3 § **21:16** 12 000 stadi - təqribən 2 200 kilometr.

** **21:17** 144 qulac - təqribən 65 metr. * **21:18** Yeş. 54:11-12

* **21:23** Yeş. 60:19-20 * **21:24** Yeş. 60:3

cah-calalını^{††} oraya gətirəcək. ²⁵*Oranın darvazaları gündüz heç bağlanmayacaq, orada gecə olmayıacaq. ²⁶Millətlərin cah-calal və şərəfi oraya gətiriləcək. ²⁷*Oraya murdar olan heç bir şey, iyrənc iş görən və yalan danişan heç kim əsla girməyəcək, yalnız adları Quzunun həyat kitabına yazılınlar girəcək.

22

¹*Mələk mənə həyat suyu* axan çayı göstərdi. Bu çay büllür kimi parlaq olub Allahın və Quzunun taxtından çıxır ²*və şəhərin baş küçəsinin ortasından axırdı. Çayın hər iki tayında on iki cür meyvə gətirən həyat ağacı var idi. O ağaç hər ay meyvə gətirir. Onun yarpaqları millətlərə şəfa vermək üçündür. ³*Daha lənətlənən heç bir şey olmayıacaq. Allahın və Quzunun taxtı orada olacaq və qulları Ona ibadət edəcək. ⁴Onlar Onun üzünü görəcək, alınlarında Onun adını daşıyacaqlar. ⁵*Artıq gecə olmayıacaq, heç kəsin çıraq və günəş işığına ehtiyacı olmayıacaq. Çünkü Rəbb Allah onlara işıq verəcək və onlar əbədi olaraq padşahlıq edəcək.

İsanın zühuru

⁶ Mələk mənə dedi: «Bu sözlər etibarlı və həqiqidir. Peyğəmbərlərin ruhlarına ilham verən Rəbb Allah mələyini göndərib ki, Öz qullarına

^{††} **21:24** Cah-calalını - bəzi əlyazmalarda cah-calal və şərəflərini.

^{*} **21:25** Yeş. 60:11 ^{*} **21:27** Yeş. 52:1; Yez. 44:9 ^{*} **22:1** Yez.

^{*} **22:1** Həyat suyu - bəzi əlyazmalarda təmiz həyat suyu. ^{*} **22:2** Yar. 2:9 ^{*} **22:3** Zək. 14:11 ^{*} **22:5** Yeş. 60:19; Dan. 7:18

tezliklə baş verməli hadisələri göstərsin». ⁷ İsa deyir: «Budur, tezliklə gəlirəm! Bu kitabın peyğəmbərlik sözlərinə riayət edən kəs nə bəxtiyardır!»

⁸ Mən Yəhya bunları eşitdim və gördüm. Eşidib gördükdə bunları mənə göstərən mələyə səcdə etmək üçün onun ayaqlarına düşdüm. ⁹ Amma o mənə dedi: «Yox, olmaz! Mən səninlə, peyğəmbər qardaşlarınlı və bu kitabın sözlərinə riayət edənlərlə birgə Allah quluyam. Allaha səcdə et». ¹⁰ Yenə də mənə dedi: «Bu kitabın peyğəmbərlik sözlərini möhürləmə, çünki vaxt yaxındır. ¹¹*Haqsızlıq edən qoy daha da haqsızlıq etsin. Murdar olan daha da murdarlansın. Saleh olansa qoy daha da saleh işlər görsün. Müqəddəs olan daha da müqəddəs olsun».

¹²*İsa deyir: «Budur, tezliklə gəlirəm. Verəcəyim mükafat Mənimlədir və hər kəsə öz əməlinə görə əvəz verəcəyəm. ¹³*Alfa və Omeqa, Birinci və Sonuncu, Başlangıç və Axır Mənəm!»

¹⁴*Xalatlarını günahdan təmizləyənlər[†] nə bəxtiyardır! Bununla da həyat ağacından yeməyə icazələri olacaq, darvazalardan keçib şəhərə girəcəklər. ¹⁵İt kimi murdarlar, sehrbazlar, əxlaqsızlar, qatillər, bütperəstlər və yalanı sevib danışan hər kəssə kənardə qalacaq.

¹⁶*Yenə deyir: «Mən İsa Öz mələyimi göndərdim ki, cəmiyyətlərə aid olan bu şəhadəti sizə versin.

* **22:11** Dan. 12:10 * **22:12** Zəb. 28:4; Yeş. 40:10; 62:11; Yer. 17:10 * **22:13** Yeş. 44:6; 48:12; Vəhy 1:8,17; 2:8 * **22:14** Yar. 2:9; 3:22 † **22:14** Xalatlarını günahdan təmizləyənlər - bəzi əlyazmalarda Əmrlerinə əməl edənlər. * **22:16** Yeş. 11:1,10

Mən Davudun Kökü və Nəsli, parlaq Dan Ul-duzuyam».

17*Ruh da, gəlin də deyir: «Gəl!» Qoy eşidən də desin: «Gəl!» Susayan qoy gəlsin, arzu edən həyat suyunu müftə götürsün.

18*Mən bu kitabın peyğəmbərlik sözlərini eşidən hər kəsə xəbərdarlıq edirəm: kim bunlara bir şey artırarsa, Allah da ona bu kitabda yazılın bələləri artıracaq; **19**kim bu peyğəmbərlik kitabının sözlərindən bir şey götürərsə, Allah da bu kitabda yazılmış həyat ağacından və müqəddəs şəhərdən ona düşən payı götürəcək.

20Bunlara şəhadət edən deyir: «Bəli, tezliklə gəlirəm!» Amin. Gəl, ya Rəbb İsa!

21Rəbb İsanın lütfü hamiya[‡] yar olsun! Amin.

* **22:17** Yeş. 55:1 * **22:18** Qanun. 4:2; 12:32 ‡ **22:21** Hamiya - bəzi əlyazmalarda bütün müqəddəslərə.

Azərbaycan dilində Müqəddəs Kitab

The Holy Bible in the Azerbaijani language, also known as the Azeri language, of Azerbaijan, Iran, Iraq, Syria, and Turkey

Copyright © 2008 Müqəddəs Kitab Sirkəti

Language: Azeri (Azerbaijani, South)

Translation by: Institute for Bible Translation

Contributor: Bible Society of Azerbaijan

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

5d1dd449-0589-5c75-ab0e-6b96786f2985